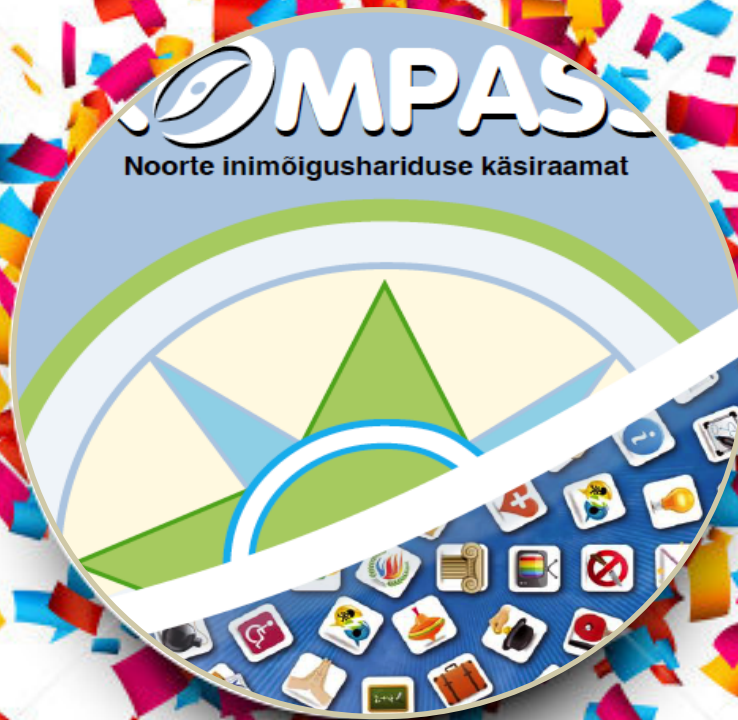

Inimõiguste Instituut

Inimõigustealane haridus

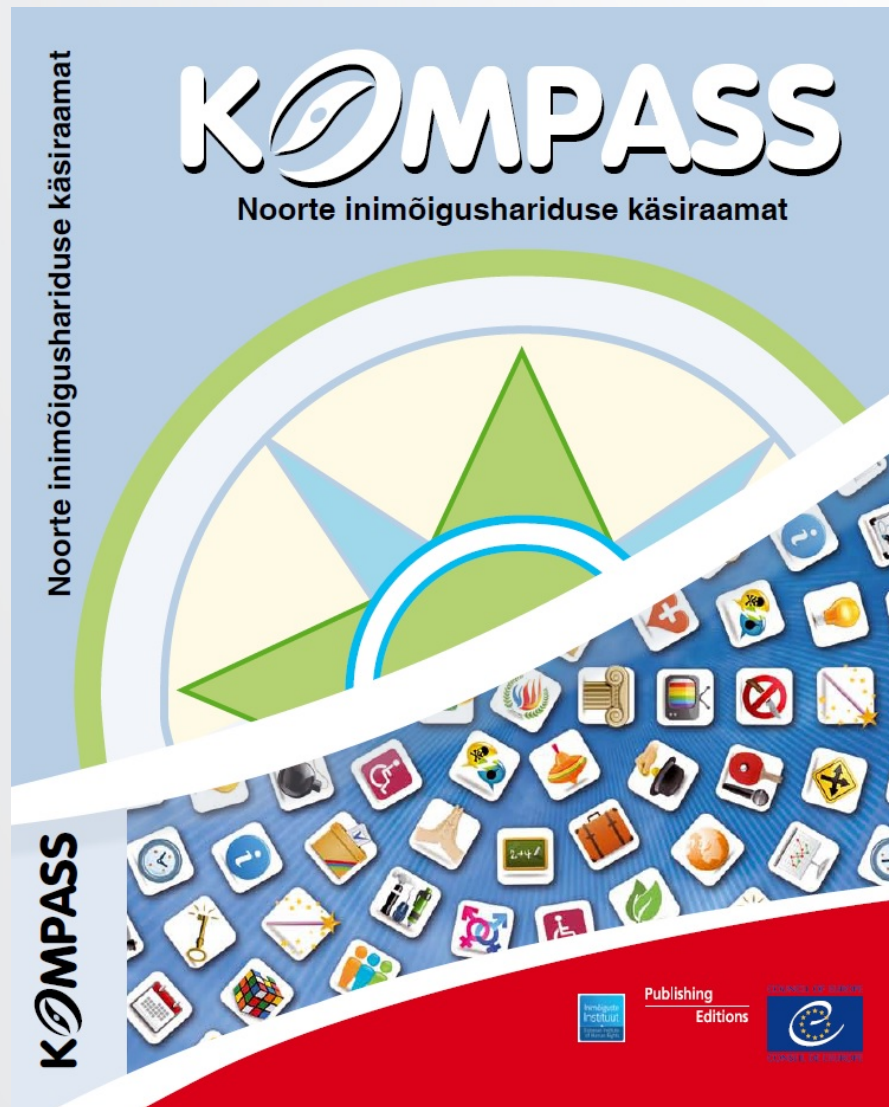
- ◆ **Õppimine inimõiguste kohta:** teadmised inimõigustest ehk sellest, mis need on ja kuidas neid kaitsta.
- ◆ **Õppimine inimõiguste kaudu:** arusaam, et inimõigustealase õppe *kontekst* ja *korraldus* peab olema kooskõlas inimõiguste alusväärtustega (nt osalus, mõtte- ja sõnavabadus jne) ning et inimõigustealases hariduses on õppimise *protsess* sama oluline kui õppe sisu.
- ◆ **Õppimine inimõiguste nimel:** õppijates kujundatakse oskusi, hoiakuid ja väärtushinnanguid, mis võimaldavad neil inimõiguste alusväärtusi oma elus teostada ning iseseisvalt või koos teistega inimõiguste edendamise ja kaitsmise heaks tegutseda.

Käsiraamat *Kompass* ilmus esmakordselt 2002. aastal, et toetada noorte inimõigustealase hariduse korraldajate tööd.

Enam kui 30 keelde tõlgitud *Kompass* on viinud inimõigustealase hariduse Euroopas ja mujal maailmas lugematu hulga noorteni.

www.eihr.ee/kompass

E-raamat

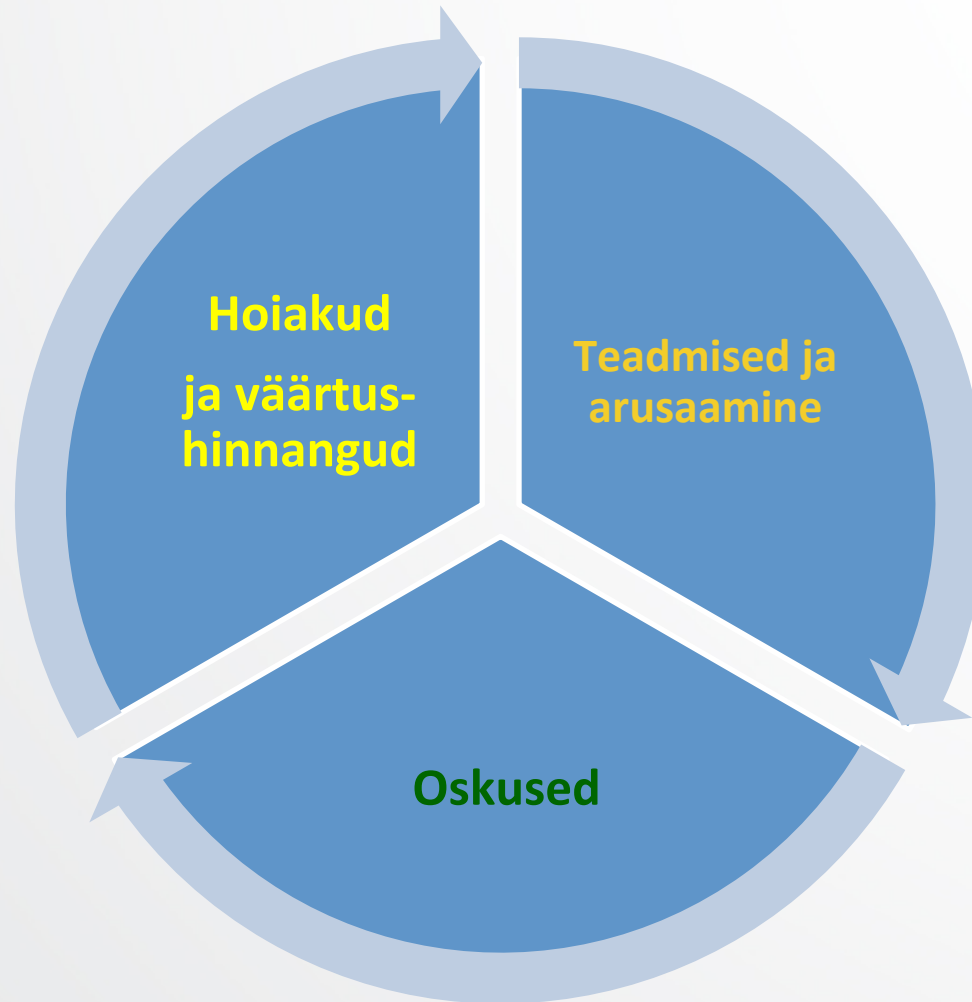
Soovituslik õppeplaan
gümnaasiumile Euroopa
Nõukogu Noorte
inimõigushariduse
käsiraamatu „Kompass“
juurde

Tänases Euroopas üles kasvamine võib olla keeruline ja vaevarikas. Liiga paljud noored tunnevad tulevikku vaadates hirmu, mitte enesekindlust.

Kompassi meetodid on heaks näiteks noorte inimeste võimestamisest vastutustundlike kodanike, kasvatajate ja inimõiguste kaitsjatena.

Täielik, põhjalik, valmis

5 peatükki

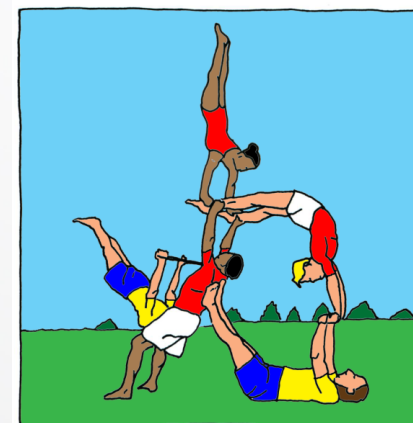
58 kogemuslikku harjutust ja meetodit
inimõigustealases hariduses kasutamiseks

Taustateave inimõiguste üldteemade kohta
(lapsed, diskrimineerimine, rahu ja sõda,
terrorism, ränne ...)

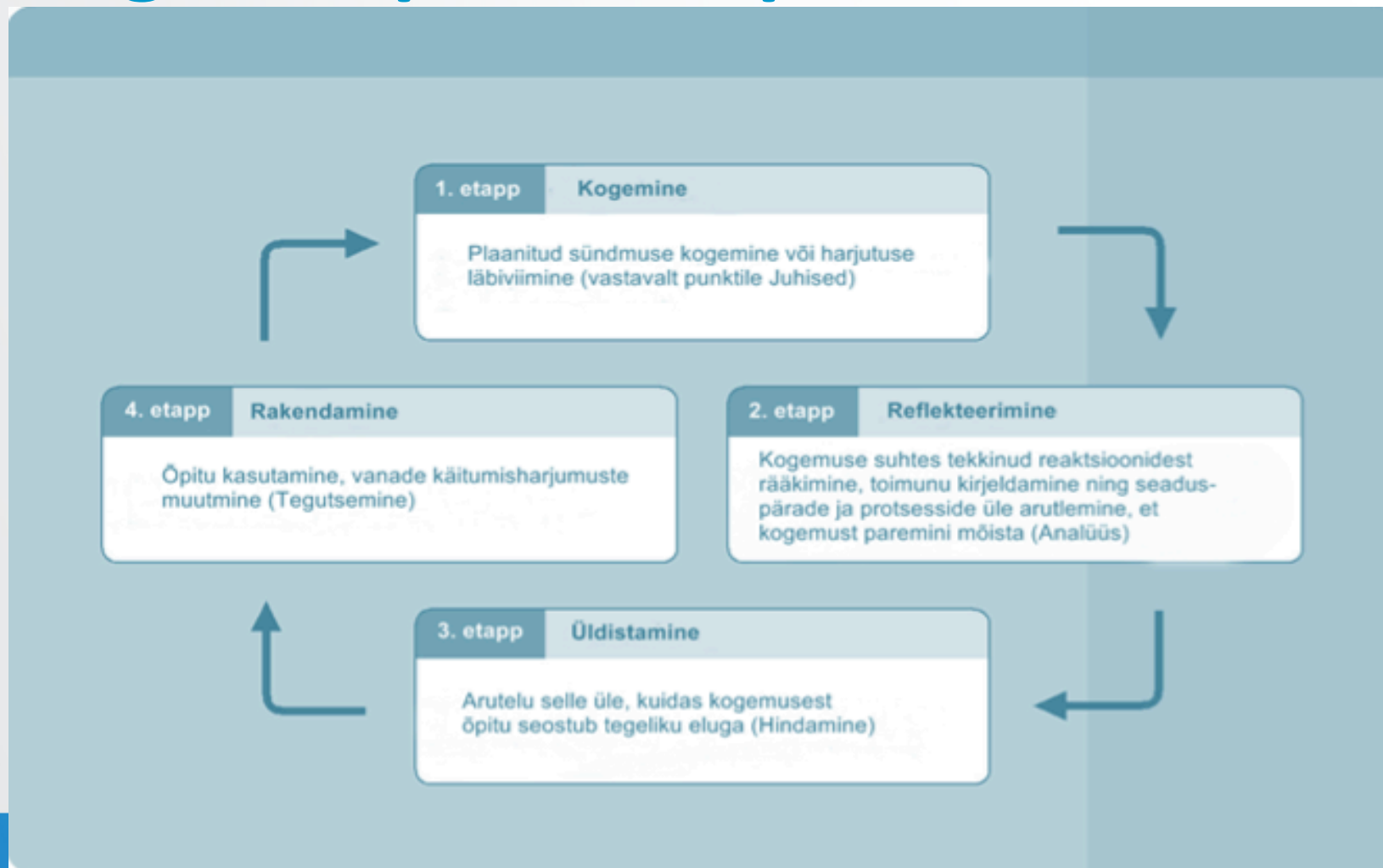
Inimõigustealase hariduse peda-googiline alus *Kompassis*

- ◆ Terviklik õpe
- ◆ Avatud õpe
- ◆ Väärtushinnangute selgitamine
- ◆ Osalus
- ◆ Koostöös õppimine

Kogemuspõhine õpe

Teadmised ja arusaamine

- Põhimõisted: vabadus, õiglus, võrdsus, inimväärikus, mittediskrimineerimine, demokraatia, universaalsus, õigused, kohustused, vastastikune sõltuvus, solidaarsus jne.
- Arusaam, et inimõigused moodustavad raamistiku, millele tuginedes saab kokku leppida soovitud käitumisviise perekonnas, koolis, kogukonnas ja maailmas üldiselt.
- Inimõiguste ning nende ajaloolise ja tulevikulise mõõtme roll inimese enda, kogukonna ja maailma eri paikades elavate teiste inimeste elus.
- Kodaniku-/poliitiliste õiguste ning sotsiaalsete/majanduslike õiguste erinevus ja vastastikused seosed.
- Inimõigusi toetavad ja kaitsvad kohalikud, riiklikud, rahvusvahelised organid, vabaühendused ja üksikisikud.
- Inimõiguste erinev käsitlemine ja kogemine eri ühiskondades ning sama ühiskonna eri rühmades; inimõiguste kehtivuse erinevad alused, sh religioossed, kõlbelised ja juriidilised alused.
- Inimõiguste tunnustamiseni viinud tähtsamad ühiskondlikud muutused, ajaloolised sündmused ja põhjused.
- Inimõigusi kaitsvates tähtsamates rahvusvahelistes dokumentides (nt inimõiguste ülddeklaratsioon, ÜRO lapse õiguste konventsioon, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon) tunnustatud inimõigused.
- Osalejate oma riigi konstitutsioonide ja seadustega tagatud inimõigused ning vastavad riiklikud järelevalveasutused.

Oskused

Aktiivne kuulamine ja suhtlemine: võime kuulata ära erinevaid seisukohti, võtta sõna enda ja teiste isikute õiguste kaitseks.

Kriitiline mõtlemine: asjakohase teabe otsimine, materjalide kriitiline hindamine, teadlikkus eelarvamustest ja kallutatusest, oskus ära tunda manipuleerimise eri vorme ning põhjendatud otsuste tegemine.

Oskus teha teistega koostööd ning lahendada konflikte positiivselt.

Oskus ühiskondlike rühmade töös osaleda ja seda korraldada.

Oskus inimõiguste rikkumisi ära tunda.

Inimõiguste kohaliku ja ülemaailmse kaitsmise nimel tegutsemine.

Hoiakud ja väärtushinnangud

Vastutus oma tegude eest, tahe ennast täiendada ja ühiskonda muuta.

Uudishimu, avatud mõtlemine ja mitmekesisuse hindamine.

Empaatia ja solidaarsus teiste inimestega ning tahe toetada neid, kelle inimõigusi ohustatakse.

Väärikutunne, enese ja teiste väärtustamine sotsiaalsetest, kultuurilistest, keelelistest või religioossetest erinevustest olenemata.

Õiglustunne, soov töötada universaalsete inimõiguste, võrdsuse ja mitmekesisuse austamise ideaalide saavutamise nimel.

Inimõiguste Instituut

Estonian Institute of Human Rights

Tähtis pole ainult see mida sa õpid,
vaid see *mida sellega peale hakkad.*

Inimõiguste Instituut

Estonian Institute of Human Rights

